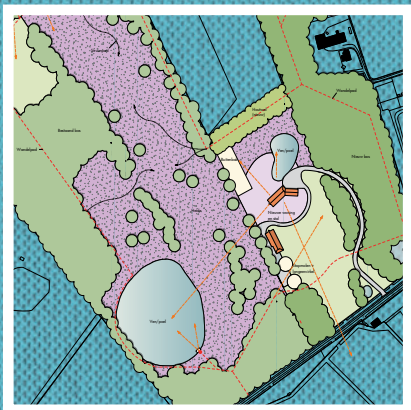

LANDGOED NIEUW HOLTHUIZEN

Randvoorwaarden, visie en plan voor de
ontwikkeling van een nieuw landgoed
aan de Markeweg in Steenberghe

17 februari 2014

Definitief

Inhoudsopgave

1.0 Inleiding

Aanleiding	05
Huidige situatie	05
Leeswijzer	05

2.0 Analyse cultuurhistorie en landschap

Cultuurhistorie	07
Landschap	07

3.0 Randvoorwaarden

Provincie Drenthe	09
Gemeente Noordenveld	09

4.0 Visie en meerwaarde

Visie	11
Meerwaarde	13

5.0 Inrichtingsplan

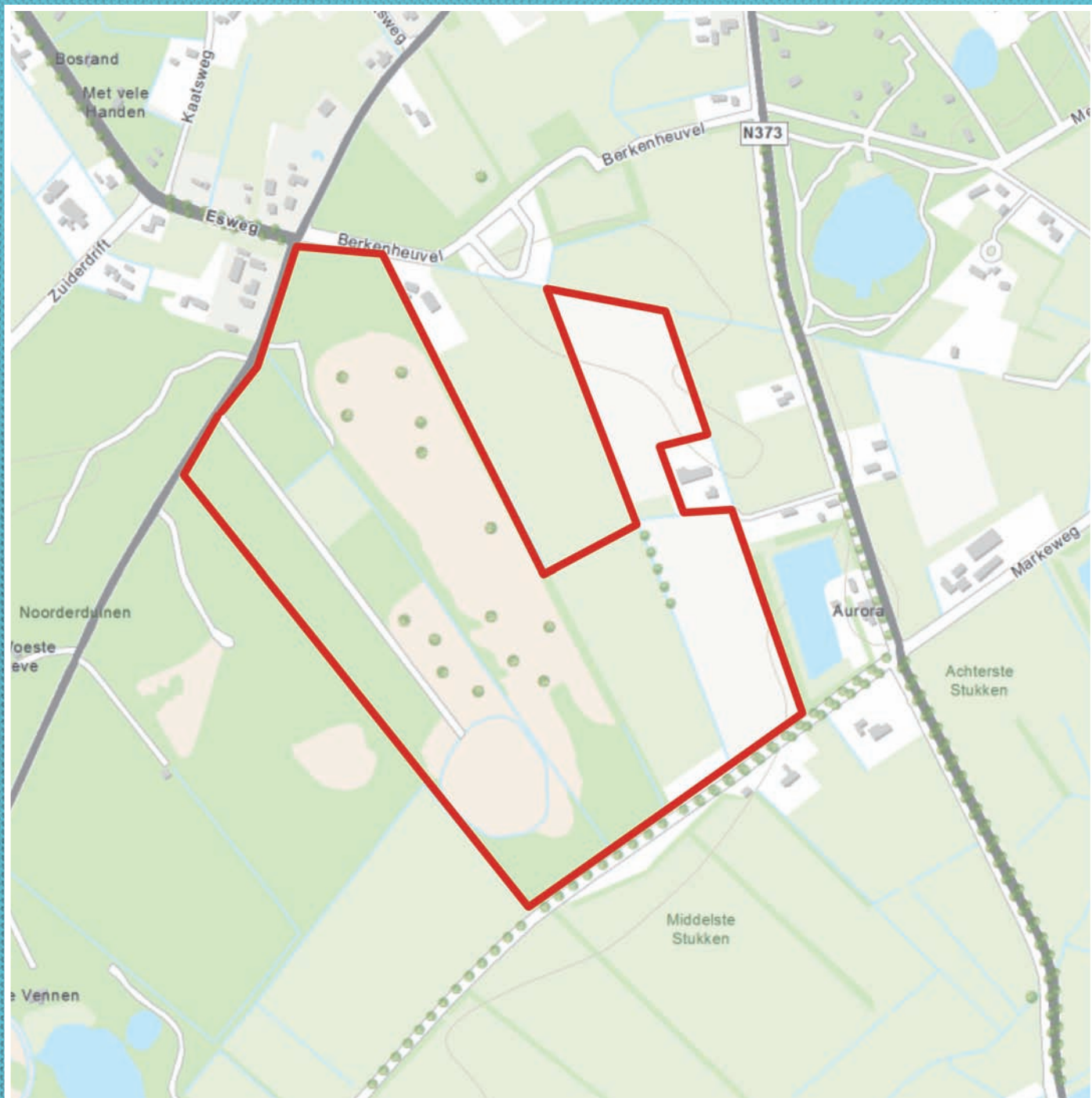
Westelijk bos- en natuurgebied	15
Oostelijk bosgebied	15
Middendeel	15
Woning landgoed	15
Voorzieningen paarden	15
Toegankelijkheid	15

6.0 Beeldkwaliteit bebouwing

Inpassing en situering	19
Vorm en opzet bebouwing	19
Overig	19

7.0 Richtlijnen beplanting

Nieuw bosgebied oostzijde	21
Houtsingel noordzijde middengebied	21
Voorerf	21
Bos- en heidegebied westzijde	21

1.0 Inleiding

Aanleiding

De heer Holthuis en mevrouw Wynia zijn van plan om aan de Markeweg in Steenbergen, aansluitend aan het natuurgebied Noorderduinen, een landgoed te ontwikkelen. Het landgoed beslaat een oppervlakte van 23 ha, en bestaat naast een woning met opstallen uit heide, bos en weilanden. Een nu niet openbaar toegankelijk natuurgebied zal worden opengesteld en worden toegevoegd aan het landgoed. Het onderhoud en het beheer van het landgoed wordt uitbesteed aan een zorginstelling (zorgboerderij).

Huidige situatie

De bosgebieden tussen Markeweg en Hoofdweg (en ook ten noorden van de Hoofdweg) zijn allemaal in privébezit en daardoor niet toegankelijk voor recreanten. Westelijk van het plangebied ligt het landgoed De Vennen dat in 1936-1937 is gebouwd. Aan de zuidzijde van de Markeweg liggen twee woningen, waarbij de meest oostelijke woning met de voorzijde op de Norgerweg is georiënteerd. Ook oostelijk van het plangebied liggen verschillende woningen, de meesten direct aan de Norgerweg. Een woning ligt op enige afstand van de weg en grenst direct aan het plangebied.

Context

Aan de ontwikkeling van het landgoed zijn vanuit de gemeente Noordenveld en de provincie Drenthe ruimtelijke randvoorwaarden verbonden.

Dit document vormt de achtergrond voor de ontwikkeling van het landgoed. In het document wordt een visie gegeven op de ontwikkeling van het landgoed, met bijbehorend inrichtingsplan en ideeën voor de beeldkwaliteit van de bebouwing.

De visie wordt onderbouwd met een analyse vanuit het landschap en de cultuurhistorie. Daarnaast wordt ingegaan op de wijze waarop aan de randvoorwaarden van de gemeente en de provincie wordt voldaan.

De basis van de visie en de onderbouwing wordt gevormd door de analyse en het ontwerp van het landgoed door Greet Bierema.

Leeswijzer

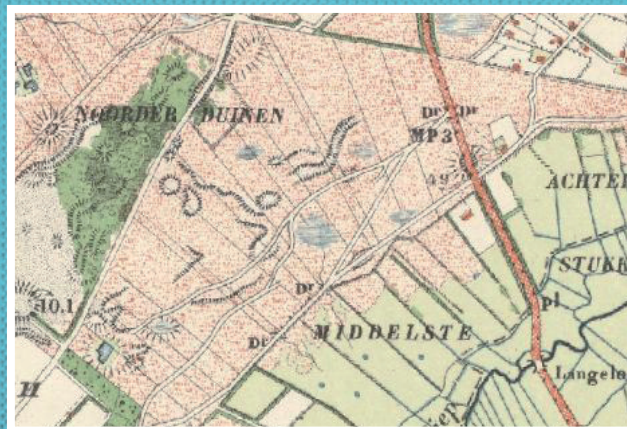
Het volgende hoofdstuk geeft een beeld van de cultuurhistorische en landschappelijke achtergrond. Hoofdstuk 3 gaat in op de randvoorwaarden vanuit de provincie en gemeente.

In hoofdstuk 4 wordt een visie gegeven op de ontwikkeling van het landgoed, die in hoofdstuk 5 wordt doorvertaald naar een inrichtingsplan.

Tot slot geven hoofdstuk 6 en 7 richtlijnen voor respectievelijk de bebouwing en de beplanting.

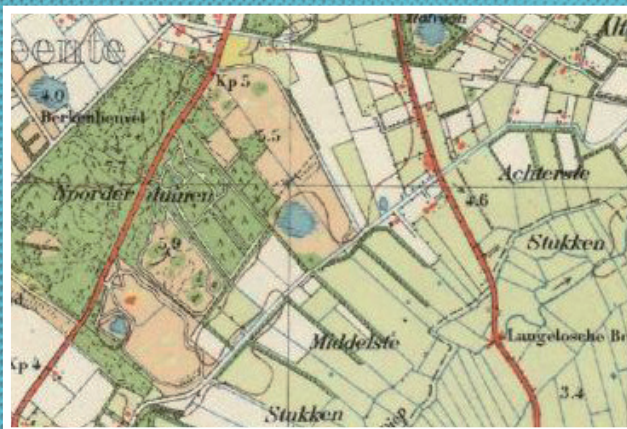
1832

1902

1923

1947

1961

1982

2.0 Analyse cultuurhistorie en landschap

Cultuurhistorie

Het plangebied ligt in het oude esdorpenlandschap van Noordenveld. Dit gebied wordt al vele eeuwen bewoond. Onder andere het hunebed bij Steenbergers getuigt van deze lange bewoningsgeschiedenis.

Leidden de eerste bewoners nog een min of meer zwervend bestaan, zo rond 900 vestigen de bewoners zich permanent in het gebied. In de daaropvolgende periode, die zo'n 1000 jaar duurt, staat het landbouwsysteem centraal. Dorp en omgeving worden op dit systeem ingericht: de hoger gelegen delen vormen het bouwland (de essen), het lager gelegen beekdal fungeert als hooiland en weiland voor het vee. Tot slot worden de heidevelden benut voor de beweiding van de schapen en het steken van plaggen, die gemengd met de mest uit de stal, gebruikt worden voor de bemesting van de essen. Hierdoor krijgen de essen hun kenmerkende bolling.

De esdorpen liggen op de overgang van es naar beekdal, dat is ook bij Steenbergers goed te zien. Roderesch, dat pas ontstaat aan het eind van deze periode rond 1900, ligt op de oude heidevelden, aan de andere zijde van de Roner Esch. Het plangebied ligt aan de rand van het beekdal, op de oude heidevelden. De historische kaart van 1852 laat zien hoe het plangebied nog onderdeel is van de heidevelden en wordt doorkruist door een padenstructuur.

Met de uitvinding van de kunstmest wordt het mogelijk om de tot dan toe arme heidevelden ook in cultuur te brengen. Op de kaart van 1902 zijn de eerste aanzetten voor een verkaveling van het gebied al goed te zien. Er is een patroon van lange smalle kavels uitgezet, dat ook nu nog in het landschap herkenbaar is. Een groot deel van het gebied wordt uiteindelijk

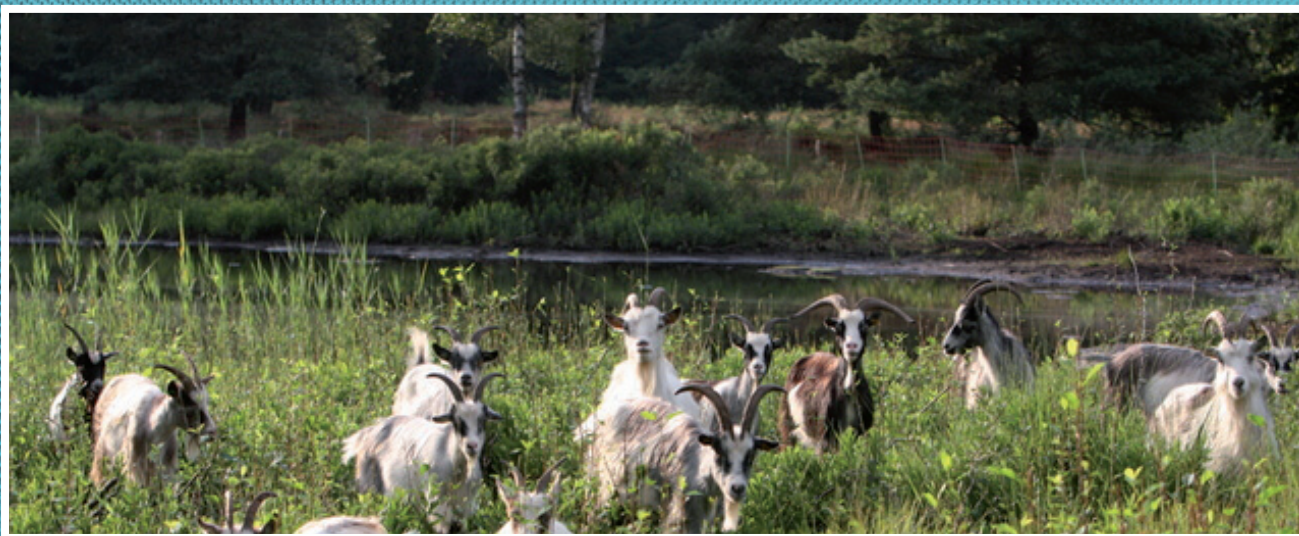
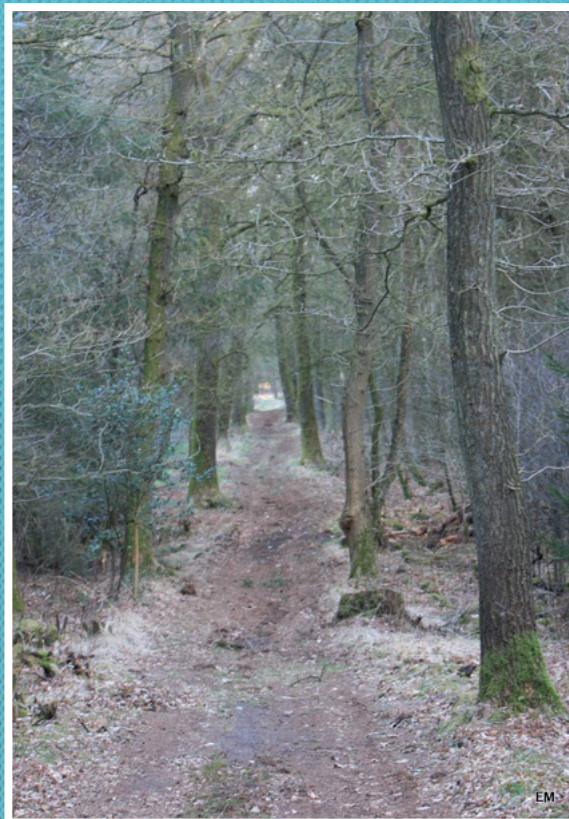
aangeplant met bos. Mogelijk omdat de grond toch te arm was voor de landbouw. De kaart van 1923 laat zien hoe een deel van het plangebied al met bos is aangeplant. Dwars door het perceel loopt een verbinding naar het ven. Via deze weg wordt de turf, die uit het ven wordt gehaald, afgevoerd.

Twintig jaar later (kaart 1947) is te zien dat er door het plangebied een weg loopt: tussen de Markeweg en de Hoofdweg. Deze weg vormt de scheiding tussen de heide en het bos aan de ene kant en de tot weiland ontgonnen landerijen aan de oostzijde.

In de daaropvolgende jaren, tot nu aan toe, verandert er weinig in en rond het plangebied. De weg is 10 jaar later weer verdwenen, maar de hoofdstructuur is gelijk gebleven. Aan de noordzijde van het plangebied is nog een woonwagenkamp ontstaan en aan de oostzijde van het plangebied, bij woning 'Aurora' is een grote vijver met omringende bossage aangelegd.

Landschap

Landschappelijk gezien maakt het plangebied deel uit van het al eerder genoemde esdorpenlandschap. Het gebied ligt op de overgang van de hoger liggende veldontginningen naar het lagergelegen beekdal. Verspreid aan de randen van het plangebied staan enkele woningen. De veldontginningen kenmerken zich door hun opstreckende verkaveling, haaks op de Markeweg en de Hoofdweg. Veel van de ontginningen in en rond het plangebied zijn met bos aangeplant. Hierdoor ontstaat een fraai contrast met het veel opener beekdal, waar houtwallen aan de randen een fraaie overgang vormen. De Markeweg vormt de grens tussen beide gebieden. In het landschap vallen de verspreid liggende vennen en zandputten op, allemaal door beplanting omgeven.

Sfeerbeelden van plangebied

3.0 Randvoorwaarden provincie en gemeente

Provincie Drenthe

De provincie Drenthe heeft in haar Omgevingsvisie en bijhorende Omgevingsverordening richtlijnen opgenomen voor de ontwikkeling van een landgoed. De provincie beschouwt een landgoed als een hedendaagse toevoeging aan het landschap, dat gezien mag worden als cultuuraad van deze tijd.

Het landgoed en het huis dienen als een eenheid ontwikkeld te worden. Het huis mag ontwikkeld worden als één wooneenheid met eventueel ondergeschikte functies.

Het huis dient allure en uitstraling te krijgen en ontleent deze voornamelijk door architectonische verbintenis met het landgoedontwerp.

Voor nieuwe landgoederen hanteert de provincie de volgende voorwaarden:

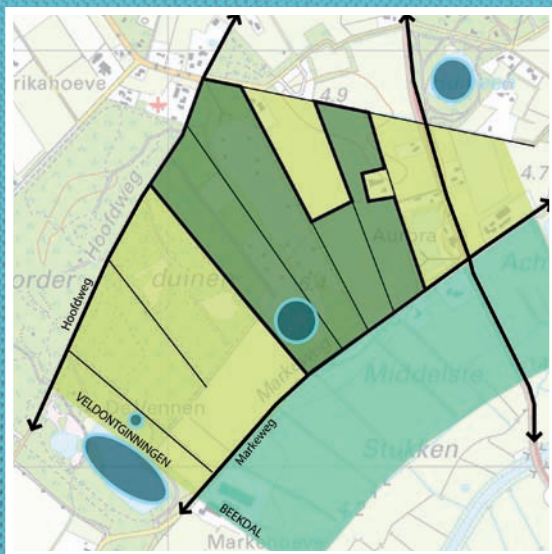
- Het landgoed bestaat minimaal uit 5 hectare bos. De ervaring leert dat een landgoed meer is dan alleen bos en dat een kwalitatief landgoed over het algemeen minimaal 10 tot 15 hectare groot is.
- Het landgoed past in het bosclusteringsbeleid van de provincie.
- Het landgoed is in principe openbaar toegankelijk.
- Het landgoed vormt een ecologische, economische en esthetische eenheid.

Gemeente Noordenveld

De gemeente Noordenveld heeft in haar Landschapsbeleidsplan de uitgangspunten van de provincie Drenthe doorvertaald. Daaruit blijkt dat de gemeente een landgoed ziet als een landschappelijk boscomplex, al dan niet met overige gronden, met daarin één hoofdgebouw van allure ten behoeve van het wonen, eventueel in combinatie met ondergeschikte functies.

De uitgangspunten van de gemeente staan hierna op een rij:

- Het landgoed vormt een ecologische, economische en esthetische totaaleenheid;
- Het landgoed past in het aanwezige landschap en houdt rekening met de cultuurhistorie en de bodemgesteldheid;
- De minimale omvang van de nieuwe bebossing is 10 ha. Hiervan kan worden afgeweken als het landgoed een grote meerwaarde met zich meebrengt, waarbij minimaal 5 ha nieuw bos wordt aangeplant en het landgoed voor het resterende deel wordt uitgebreid met landschappelijke en natuurlijke waarden die aansluiten bij de omgeving;
- Maximaal 10% van de oppervlakte van het landgoed is privéterrein, de rest is openbaar toegankelijk;
- Het geheel moet een duidelijk maatschappelijke meerwaarde hebben, waarbij de meerwaarde vooral moet worden gezocht in versterking van bestaande en ontwikkeling van nieuwe (landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische of recreatieve) kwaliteiten en waarden;
- De bebouwing wordt beschouwd als complementair onderdeel van het landgoed; nieuwbouw moet niet worden gezien als een uitgangspunt voor de nieuwe ontwikkeling, maar voegt zich juist naar het landgoedontwerp en de omgeving.

De Markeweg vormt de overgang tussen de veldontginningen en het beekdal. Duidelijk is de haaks opstaande verkaveling te zien in de veldontginningen en de vele vennen. De grenzen van het landgoed volgen over het algemeen de landschappelijke lijnen.

De landschappelijke lijnen vormen de basis voor een driedeling binnen het landgoed: het bestaande natuurgebied, een middendeel en een nieuw bosgebied aan de oostzijde.

In het middendeel komt de woning, op de lijn die min of meer de ligging van het oude pad volgt. Naast de woning komt een nieuwe poel, een stapsteen tussen het bestaande ven en het Holveen.

Een groene rand bindt het landgoed samen, een nieuwe padenstructuur vormt de verbinding tussen de drie delen. Het oude turfpad naar het ven wordt een belangrijke toegang voor bezoekers.

4.0 Visie en meerwaarde

Visie

Bij de ontwikkeling van het landgoed is de insteek om zoveel mogelijk op de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken in te spelen, maar er ook een eigentijds en eigenstandig geheel van te maken. Behoud en herstel door ontwikkeling dus.

De landschappelijke en cultuurhistorische analyse geven de eerste ontwerpingrediënten voor het landgoed. De opstreckende verkaveling vormt de basis voor het ontwerp. Deze lijnen geven de scheiding aan tussen het bos- en heidegebied aan de westzijde, een open middendeel en een nieuw aan te leggen bosgebied aan de oostzijde. De kleinschaligheid van het landschap wordt versterkt en het contrast met het weidse beekdal vergroot. Het kan ook worden gezien als een nieuwe stap in de aanplant van bos in dit gebied, waar men al rond 1900 mee begonnen is.

Het middendeel vormt de schakel tussen beide bosgebieden. Hier wordt ook de woning ontwikkeld met bijbehorende voorzieningen en een nieuwe poel voor amfibieën. Deze woning ligt samen met de poel op de mogelijke lijn die over de woeste gronden liep, zoals te zien is op de historische kaart van 1811.

Het landgoed krijgt een groene rand, waarbinnen de 3 deelgebieden liggen, elk met een eigen identiteit en

ecologische potentie. Deze hoofdopzet borduurt voort op het kenmerk van het al bestaande natuurgebied ('de oude kern'): een bosgebied met daarbinnen heide en een afwisseling tussen openheid en beslotenheid.

Om een verdere eenheid in het gebied te bewerkstelligen, worden ook de bestaande hoogteverschillen benut en nieuwe geïntroduceerd. Door de woning hoger te situeren, ontstaan van daaruit fraaie zichten op de omgeving, waaronder het beekdal van het Oostervoortsche diep. De laagte die ontstaat wordt een nieuwe poel. Deze opzet van een woning met zicht op het ven (in dit geval zelfs 2 vennen) refereert aan de opzet van het naastgelegen landhuis "de Vennen", gebouwd in het bos met uitzicht op het ven.

De oude padenstructuur zorgt voor een nieuwe, onderschikte, oost-westgerichtheid. Langs deze paden kan het landgoed worden ontdekt. De paden vormen de verbindende schakel tussen de drie (landschappelijke) onderdelen van het landgoed. Hierdoor ontstaan ook lange zichtlijnen over het landgoed, waardoor het geheel een zekere allure krijgt. Als afwijkende, maar cultuurhistorisch waardevolle lijn, vormt het noord-zuidlopende pad naar het ven (waarlangs de turf vroeger is afgevoerd) opnieuw een belangrijke ontsluitingsroute voor het landgoed.

Paden door het bestaande natuurgebied, die straks ook voor het publiek toegankelijk worden.

Meerwaarde

Zoals uit de visie blijkt worden de bestaande landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten behouden en zo mogelijk versterkt door er een nieuwe betekenis aan te geven. De oude padenstructuur vormt een basis voor de nieuw aan te leggen paden en het waardevolle cultuurhistorische pad naar het ven is een belangrijke drager en ontsluitingsroute van het landgoed vanaf de noordzijde.

Met de aanplant van een nieuw bosgebied wordt de bestaande verkaveling geaccentueerd en gevisualiseerd. Bovendien wordt het contrast met het beekdal vergroot en de aaneenschakeling van bosgebieden tussen Steenbergen en de Norgerweg doorgezet.

De ontwikkeling van het landgoed heeft daarnaast ook recreatieve en ecologische potenties.

Recreatief

Het nieuw te ontwikkelen landgoed sluit aan bij de bestaande landgoederen en private bosgebieden langs de Hoofdweg tussen Roderesch en Steenbergen. Met het open stellen van een bestaand natuurgebied, dat onderdeel zal vormen van het landgoed, wordt een nieuwe recreatieve schakel in het netwerk toegevoegd. Het landgoed kan vanuit Roderesch een nieuwe, tot dusver gemiste verbinding vormen tussen Hoofdweg en Markeweg en het beekdal van het Groote Diep voor de inwoners, maar ook voor toeristen (Herberg van Esch, De Zwerfsteen).

Bovendien leent het openbaar toegankelijke deel van het landgoed zich voor een mooi dorpsommetje en kan een deel van de knapzakroute rond Roderesch ook over het landgoed gaan.

Ecologisch

De ontwikkeling van het landgoed biedt de mogelijkheid om ecologische potenties in het gebied te versterken. Een nieuwe poel voor amfibieën, een vergroting van het areaal bos en de mogelijkheid om bestaande vegetaties uit te breiden (zoals heide) en nieuwe te ontwikkelen (soortenrijk loofbos) zal de ecologische waarden ter plekke versterken. De nieuwe poel is een stapsteen tussen het Holveen en het bestaande ven en kan een versterking betekenen voor de ecologische verbindingzone die op het plangebied is geprojecteerd.

5.0 Inrichtingsplan

De visie is vertaald in een inrichtingsplan. In het navolgende wordt per onderdeel een toelichting gegeven op de gemaakte ontwerpkeuzes.

Westelijk bos- en natuurgebied

Het westelijke deel van het landgoed bestaat uit het bestaande natuurgebied met bos en heide. Dit gebied wordt opengesteld, maar zal verder weinig wijzigingen ondergaan. Aan de noordzijde komt een toegang tot het landgoed. Daar kan ook een eerste blik op de heide worden geworpen. Het bestaande ven is deels opengegraven, zonder de ecologische waarde ervan, waaronder enkele bijzondere planten, aan te tasten.

Oostelijk bosgebied

Het oostelijke deel van het landgoed wordt aangeplant als loofbos. Dit bosgebied krijgt daardoor een heel ander karakter en een andere sfeer dan het bos- en heidegebied aan de westzijde. De bestaande poel wordt in het bosgebied opgenomen.

Middendeel

In het middendeel liggen de woning, de weilanden en de stallen en voorzieningen voor de paarden. Aan de voorzijde liggen de weilanden. Aan de achterzijde vormt een nieuwe houtsingel de visuele koppeling tussen beide bosgebieden. De houtsingel is een element dat goed past in het landschap. De houtsingel zal her en der onderbroken zijn voor het zicht en om een goede verbinding te kunnen leggen met de achterliggende weilanden, die niet tot het landgoed behoren.

Woning landgoed

De woning is vanaf de Markeweg met een glimp te zien. De toegangsweg loopt als lijn van deze tijd schuin op

de woning toe. Daarmee wordt datgene wat nieuw en eigentijds is, is ook als nieuw, eigenstandig element benadrukt. Om de positie van de woning te benadrukken en bovendien de gelegenheid te geven om een ecologisch interessante nieuwe poel te ontwikkelen, wordt het woning enigszins verhoogd gesitueerd. Deze verhoging zal naadloos opgaan in het bestaande, ietwat glooiende gebied. Bijkomend voordeel is dat de plek van de woning nu door afgraving van gronden juist een van de laagste plekken in het plangebied is. Vanuit het huis lopen zichtlijnen naar alle kanten, zodat de omgeving volop kan worden beleefd.

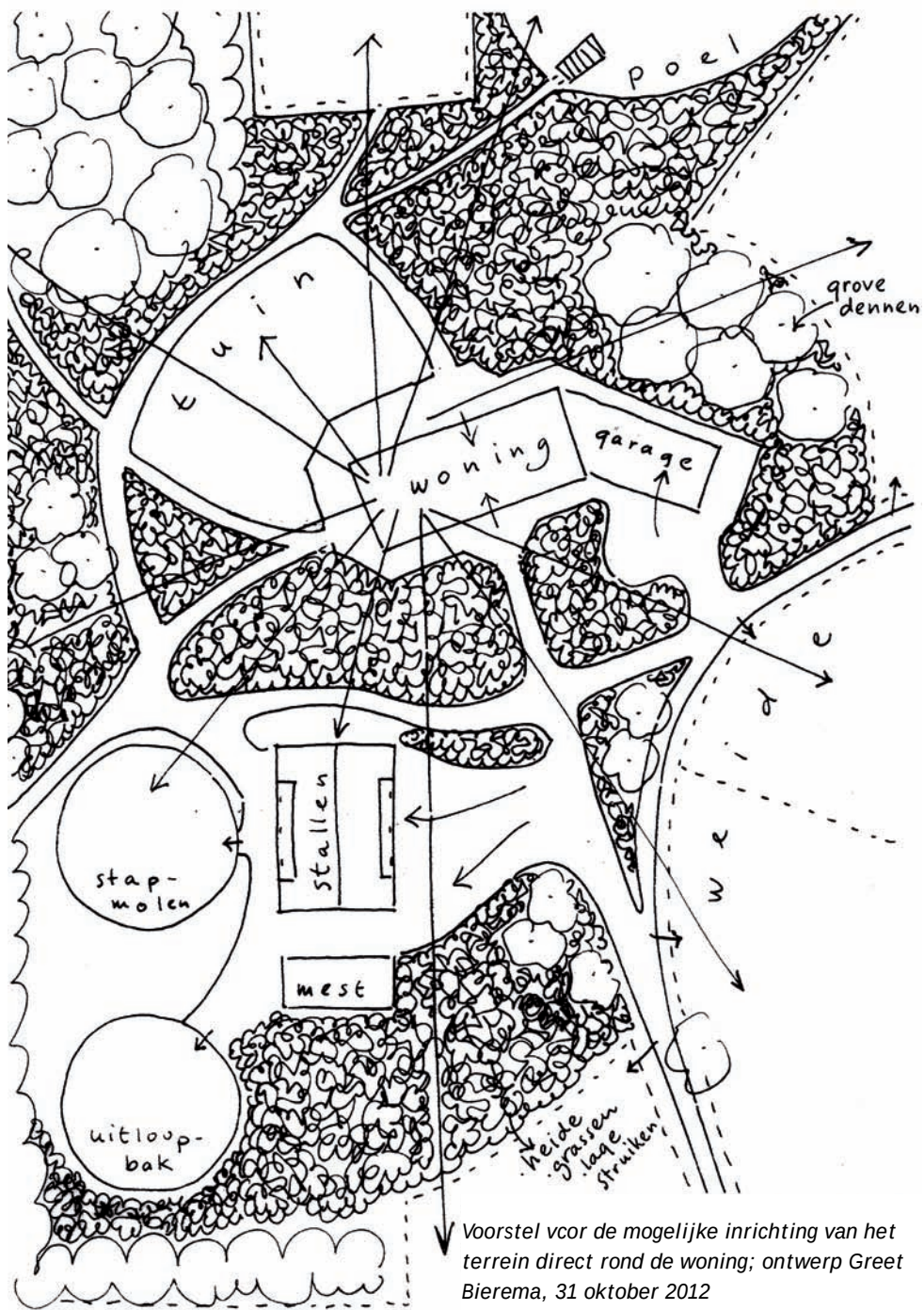
De te realiseren woning moet een eenheid vormen met het landgoed. In het ontwerp van de woning moet worden ingespeeld op de ingrediënten die door de omgeving (het landgoed) worden geboden.

Voorzieningen paarden

Bij de woning worden de voorzieningen voor de paarden geconcentreerd. Een bosgebied onttrekt deze voorzieningen uit het zicht van de openbare weg. De buitenbak komt aan de achterzijde van de woning. Rond de bak wordt een haag aangeplant, zodat het geheel landschappelijk wordt ingepast en onderdeel wordt van het landgoed.

Toegankelijkheid

Het gehele landgoed is openbaar toegankelijk, met uitzondering van de gronden direct rond de woning en rond de voorzieningen voor de paarden. Over het landgoed loopt een aangeduide hoofdwandelroute. Deze route ontsluit alle mooie plekken, laat de verschillende landschappelijke onderdelen van het landgoed zien en biedt uitzicht op de omgeving. De route heeft zowel

een aansluiting op de Hoofdweg als op de Markeweg. Voor wandelaars ontstaat hiermee ook een belangrijke recreatieve meerwaarde, omdat de route een gemiste verbinding tussen Roderesch richting het beekdal bewerkstelligd.

Een deel van de route volgt min of meer de oude lijn van het pad dat op de kaart van 1811 is te zien. Een deel van de oude lijn is als nieuwe zichtlijn over de weilanden opgenomen.

Aan de zuidkant van het landgoed wordt in het nieuwe bos ruimte gemaakt voor enkele parkeerplaatsen voor auto's. Dit zal een informele, onverharde parkeerplek worden tussen de bomen. Vanaf deze parkeerplaats kan ook met een rondwandeling over het landgoed worden gestart.

Over het landgoed lopen daarnaast allerlei informele wandelpaden, die uitnodigen om door het gebied te zwerven. Deels zijn dit al bestaande 'struunpaden', voor een deel kunnen er ook nieuwe paden ontstaan in het gebruik. Het oude pad door het gebied kan deels in ere worden hersteld. De toegangsweg en de weilanden voor de paarden in het middendeel van het terrein zorgen voor een onderbreking.

In ieder geval bij de toegangspoorten tot het landgoed zullen informatieborden/-zuilen worden geplaatst, waarop historische en ecologische achtergrondinformatie over het landgoed te lezen is.

6.0 Beeldkwaliteit bebouwing

Zowel de provincie Drenthe als de gemeente Noordenveld hebben in hun randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het landgoed aangegeven dat de woning en het landgoed samen ontwikkeld moeten worden en een eenheid moeten vormen. Vanuit de gedachtegoed waarmee het landgoed is opgezet, zijn daarom, als doorvertaling van de richtlijnen vanuit de welstandsnota, aparte beeldkwaliteitseisen geformuleerd. Daarbij wordt een hoog ambitieniveau nagestreefd.

Inpassing en situering

- Het landschappelijk ontwerp bepaalt de positie van het woonhuis. Afstemming tussen woning en omgeving zorgt voor een goede twee-eenheid;
- De in het plan aangegeven plaatsing en oriëntatie vormen het vertrekpunt, waarbij de definitieve positie en oriëntatie van de woning voortkomt uit een duidelijke interactie met de omgeving;
- De woning ligt centraal op het landgoed en maakt daar onlosmakelijk deel van uit, door de terreininrichting en de verweving met de directe omgeving.
- De woning is zichtbaar vanaf de openbare weg.
- De bijgebouwen zijn ondergeschikt en liggen achter de voorgevel van de woning of apart gegroepeerd ter zijde van de woning.

Vorm en opzet bebouwing

Woning

- De nieuwe woning is herkenbaar door een bovengemiddelde architectuur die zich onderscheidt van de omgeving en zich kan meten met de hoogwaardige kwaliteit van de historische buitenplaatsen (zoals Mensinge);
- De architectuur van de woning komt op logische wijze voort uit de (kern)kwaliteiten van de omgeving (het landgoed), met als uitgangspunt om deze kwaliteiten te versterken;

- De vormgeving van de woning prikkelt de voorbijganger, maakt nieuwsgierig en is uitnodigend;
- Tussen de woning en het landgoed is een sterke interactie, wat onder andere blijkt uit de keuze van zichtlijnen en een doordachte woningplattegrond;
- De hoofdvorm van het landgoed onderstreept de allure van het gebouw. De detaillering is zorgvuldig en ondersteunt de gekozen architectuur.
- Massa en vorm van de woning ondersteunen de ruimtelijke kenmerken van het landgoed.
- Materiaal en kleurgebruik vloeien logisch voort uit de relatie tussen bebouwing en omgeving, waarbij naast verweving ook het bieden van contrasten een mogelijkheid is.

Bijgebouwen

- Bijgebouwen zijn in vorm, kleur en materiaal ondergeschikt maar wel verwant aan de woning.
- Bijgebouwen kennen een eenvoudige hoofdvorm en eenvoudige detaillering.
- Bijgebouwen zijn voorzien van een kap.

Overig

- De woning en het erf worden via 1 toegangsweg ontsloten.
- De periferie van het gebouw (tuin, terrassen etc.) is ondergeschikt en vormt een natuurlijke overgang tussen privé en openbaar.
- Hekwerken worden zoveel mogelijk voorkomen.
- Het privéterrein biedt ruimte aan minimaal 2 parkeerplaatsen.
- Voor bezoekers van het openbare deel van het landgoed wordt een bescheiden, onopvallend parkeerterrein aangelegd zonder verharding of met halfverharding.

Referentie nieuwe bosgebied; informele padenstructuur

*Referentie nieuwe bosgebied
(bron: drents-friesewold.nl)*

Referentie bestaande bos- en heidegebied

Referentie ha-ha; hier in gras, maar kan ook met heide- en struikgewassen

7.0 Richtlijnen beplanting

De beplanting vormt een belangrijk onderdeel van het landgoed. De bestaande beplanting blijft grotendeels gehandhaafd. Dat geldt zeker voor het gebied dat nu al een natuurfunctie heeft. Bij de aanplant van nieuwe bomen, struiken en gewassen is het van belang beplanting te kiezen die past in de streek en bij de grondsoort, maar ook past bij de plek op het landgoed. Voor de beplanting zijn daarom de volgende beplantingsrichtlijnen opgenomen, onderverdeeld naar de verschillende elementen van het landgoed.

Nieuw bosgebied oostzijde

- gemengde aanplant, streven naar een structuurrijk bosgebied op lange termijn;
- gericht op natuurwaarden en (recreatieve) belevingswaarde;
- passende boomsoorten: zomereik, beuk, tamme kastanje, ruwe of zachte berk;
- geschikte ondergroei, met name ook langs de randen van het bos: krent, sporkehout, hulst, veldesdoorn, sleedoorn, hondsroos, lijsterbes, inheemse vogelkers.

Houtsingel noordzijde middengebied

- gericht op landschappelijke waarde, belevingswaarde en natuurwaarden;
- minimale breedtemaat van 10 meter aan weerszijden van het pad;
- combinatie van bomen met ondergroei;
- passende boomsoorten: zomereik, ruwe of zachte berk, zoete kers;
- geschikte ondergroei: krent, sporkehout, hazelaar, lijsterbes, veldesdoorn, braam, eenstijlige meidoorn.

Voorerf

- representatieve zijde;
- scheiding tussen openbaar en privé informeel, bijvoorbeeld door ha-ha of hoogteverschillen;
- hagen en solitaire bomen;
- passende solitaire bomen: linde, (rode) beuk, zwarte noot, walnoot, hoogstam fruitbomen;
- geschikte hagen: eenstijlige meidoorn, beuk, wilde liguster;
- eventueel bloeiende heesters: rhododendron, boerenjasmijn, hortensia, rode ribes, sering.

Bos- en heidegebied westzijde

- bestaand natuurgebied;
- gericht op natuurwaarden;
- bestaande sortiment.

Colofon

Opdrachtgevers

Dhr. G. Holthuis

Mevr. E. Wynia

Gemeente Noordenveld

Mevr. L. Beerlink

Rapport

Mevr. J. Schurer

BügelHajema Adviseurs

Projectleiding

Dhr. P. Schollemma

BügelHajema Adviseurs

Projectnummer

160.51.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv

Bureau voor Ruimtelijke

Ordering en Milieu BNSP

Vaart N.Z. 50

Postbus 274

9400 GD Assen

T (0592) 31 62 06

E assen@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort